

**REGULAMENTUL DE PROGRAMARE A UNITĂȚILOR
DISPECERIZABILE**

2013

CUPRINS

CAP.1.	SCOP ȘI DOMENIU DE APLICARE	9
CAP.2.	DECLARAȚII DE DISPONIBILITATE	9
2.1.	Transmiterea declarațiilor de disponibilitate.....	9
2.2.	Formatul și conținutul declarațiilor de disponibilitate.....	10
2.3.	Verificarea și acceptarea declarațiilor de disponibilitate.....	10
CAP.3.	NOTIFICĂRILE FIZICE	11
3.1.	Transmiterea și anularea notificărilor fizice	11
3.2.	Conținutul și formatul notificărilor fizice.....	11
3.3.	Validarea notificărilor fizice	12
3.4.	Modificarea, după ora 16.30 a zilei D-1, a notificărilor fizice aprobate	13
CAP.4.	OBLIGAȚIILE PRODUCĂTORILOR ȘI CONSUMATORILOR CARE EXPLOATEAZĂ UNITĂȚI DISPECERIZABILE	14
CAP.5.	PROGRAMAREA REALIZATĂ DE OPERATORUL PIETEI DE ECHILIBRARE	14
CAP.6.	ALTE PREVEDERI	15
6.1.	Proceduri pentru programarea în situații de urgență	15

Acronime

DD	Declarație de disponibilitate
OPE	Operatorul pieței de echilibrare
OPEE	Operatorul pieței de energie electrică
NF	Notificare fizică
PE	Piața de echilibrare
PI	Piața intrazilnică
PPE	Participant la piața de echilibrare
PRE	Parte responsabilă cu echilibrarea
PZU	Piața pentru ziua următoare
SEN	Sistem Electroenergetic Național
SB	Schimb bloc
UD	Unitate dispecerizabilă

Definiții

Caracteristici tehnice ale grupurilor de producție dispecerizabile și/sau consumurilor dispecerizabile	Caracteristici tehnice de proiect și rezultate din măsurătorile cele mai recente (de exemplu: puterea minimă/maximă, consum minim/maxim, viteză de încărcare/descărcare etc.)
Consumator de energie electrică (Client final)	Orice persoană fizică sau juridică ce cumpără energie electrică pentru consum propriu
Consumator dispecerizabil	Consumator (Client final) la care puterea consumată poate fi modificată la cererea OPE
Cod comercial al pieței angro de energie electrică	Colecție de documente care reglementează participarea, regulile și relațiile comerciale pe piața angro de energie electrică
Cod de identificare a părții responsabile cu echilibrarea	Cod alfanumeric alocat fiecărei PRE de către OPE
Centrală cu acumulare prin	Centrală care în unele intervale orare acumulează

pompare	energie primară consumând energie electrică, iar în alte intervale orare generează energie electrică din energia primară acumulată
Centrală cu motoare cu ardere internă	Centrală electrică compusă din grupuri generatoare antrenate de motoare cu ardere internă
Centrală de producție	Ansamblu de instalații ce conțin grupuri generatoare amplasate într-o incintă/zonă comună și racordate în același punct la rețeaua electrică de interes public
Centrală electrică eoliană	Ansamblu de grupuri generatoare care transformă energia cinetică a vântului în energie electrică, racordate în același punct la rețeaua electrică de interes public
Centrală fotovoltaică	Ansamblu de panouri fotovoltaice care convertesc energia solară în energie electrică prin efectul fotovoltaic, racordate în același punct la rețeaua electrică de interes public
Codul tehnic al rețelei electrice de transport	Act normativ care face parte din sistemul de reglementări specific transportului energiei electrice și conducerii prin dispecer a SEN
Declarație de disponibilitate	Document transmis OPE de către PPE specificând disponibilitatea unităților dispecerizabile ale respectivului producător /consumator dispecerizabil
Dispoziție de dispecer	Comanda dată de către Dispecerul Energetic Național, de a modifica puterea generată / consumată, modul de funcționare a unei unități de producție dispecerizabile / consumator dispecerizabil sau configurația de funcționare a rețelei.
Energie de echilibrare	Cantitate de energie electrică corespunzătoare reglajului secundar, terțiar rapid și terțiar lent, rezultată din executarea ordinelor de dispecer
Export	Export declarat înseamnă livrarea de energie electrică din România, pe baza unui acord contractual care să prevadă că preluarea corespunzătoare simultană (import declarat) de energie electrică va avea loc în alt stat membru sau într-o țară terță
Grup (Generator)	Ansamblu de mașini rotative (turbină – generator, motor – generator) sau statice (panou fotovoltaic), destinat să transforme energia de altă formă în energie electrică
Grup dispecerizabil	Grup (Generator) care poate răspunde unei dispoziții

	<p>de dispecer și a cărui putere se încadrează în următoarele categorii:</p> <ul style="list-style-type: none"> - grup hidroenergetic sau centrală electrică eoliană cu puterea instalată mai mare de 10 MW; - grup turbogenerator termoeenergetic (inclusiv pe bază de biomasă, nuclear etc.) cu puterea instalată mai mare de 20 MW; - centrală fotovoltaică sau centrală cu motoare cu ardere internă cu puterea instalată mai mare de 5 MW;
Grup hidroenergetic	Grup (generator) care transformă energia hidrolică în energie electrică
Import	Import declarat înseamnă introducerea de energie electrică în România simultan cu livrarea de energie electrică (export declarat) într-un alt stat
Interval de dispecerizare	Perioadă de o (1) oră, pentru care fiecare producător de energie electrică ce deține unități dispecerizabile, consumator dispecerizabil sau parte responsabilă cu echilibrarea, trebuie să furnizeze informații sau, după caz, să transmită notificări fizice conform prevederilor CAP.3 din prezentul regulament
Notificare fizică aprobată	Notificarea fizică validată de OPE
Notificare fizică	Notificare fizică transmisă de o parte responsabilă cu echilibrarea, care cuprinde programul privind producția netă, schimburile bloc și consumul de energie electrică, precum și importurile, exporturile și tranzitele aferente participanților la piață pentru care PRE și-a asumat responsabilitatea echilibrării
Operatorul pieței de echilibrare	Persoana juridică ce asigură organizarea și administrarea PE. Această funcție este îndeplinită de operatorul de sistem, CN Transelectrica SA
Operatorul pieței de energie electrică	Persoana juridică ce asigură organizarea și administrarea piețelor centralizate, cu excepția pieței de echilibrare, în vederea tranzacționării angro de energie electrică pe termen scurt, mediu și lung
Operator de transport și de sistem	Orice persoană juridică ce deține, sub orice titlu, o rețea electrică de transport și care răspunde de operarea, asigurarea întreținerii și, dacă este necesar, dezvoltarea rețelei de transport într-o anumită zonă și, acolo unde este aplicabilă, interconectarea acesteia

	cu alte sisteme electroenergetice, precum și de asigurarea capacității pe termen lung a rețelei de transport de a acoperi cererile rezonabile pentru transportul energiei electrice
Ofertă zilnică validată	Ofertă pentru creștere de putere și/sau pentru reducere de putere pe piața de echilibrare transmisă de un participant la piața de echilibrare și validată de OPE
Ordine de merit pentru piața de echilibrare	Ordonarea după preț a perechilor preț-cantitate din ofertele zilnice validate, stabilită și utilizată de OPE pentru determinarea perechilor preț-cantitate care vor fi acceptate pentru furnizarea energiei de echilibrare
Oră de închidere a pieței de echilibrare	Ora până la care ofertele zilnice pe PE pot fi transmise către OPE, în ziua de tranzacționare care precede ziua de livrare
Oră de închidere a pieței intrazilnice de energie electrică	Ora până la care ofertele pe PI de energie electrică pot fi transmise OPEE în vederea tranzacționării intrazilnice
Oră de transmitere	Moment la care o ofertă sau o notificare fizică, după caz, a intrat în sistemul de tranzacționare corespunzător sau în sistemul de programare, așa cum a fost înregistrată prin marca de timp
Parte responsabilă cu echilibrarea	Titular de licență care își asumă responsabilitatea financiară pentru dezechilibrele dintre valorile notificate și valorile măsurate de energie electrică
Participant la piața de echilibrare	Titular de licență care exploatează grupuri dispecerizabile sau client final deținător de consumatori dispecerizabili, care ofertează puterea disponibilă pe PE, în vederea utilizării acesteia de către OPE în scopul echilibrării SEN
Piața de echilibrare	Piața centralizată de energie electrică, organizată și administrată de OPE, de desfășurare a tranzacțiilor cu energie electrică între CN Transelectrica SA, pe de o parte, și producătorii de energie electrică ce exploatează unități de producție dispecerizabile, respectiv clienții finali dispecerizabili, pe de altă parte, în vederea asigurării echilibrului în timp real dintre producție și consum
Piața intrazilnică de energie electrică	Piața centralizată de energie electrică organizată și administrată de OPEE, care oferă participanților la piață posibilitatea de a-și îmbunătăți echilibrarea portofoliului pentru o zi de livrare prin tranzacții efectuate în sesiuni desfășurate după încheierea

	tranzacțiilor pe PZU și înainte cu un interval de timp de începerea livrării, conform calendarului aprobat de dezvoltare a acesteia
Piața pentru ziua următoare	Piața centralizată de energie electrică, organizată și administrată de OPEE, pentru vânzarea și cumpărarea energiei electrice în ziua de livrare care urmează imediat după ziua de tranzacționare
Poarta pieței de echilibrare	Perioada de timp care se încheie cu 1 oră înainte de începerea fiecărui interval de dispecerizare, în care se pot face modificări ale NF pentru perioada zilnică de livrare următoare
Producător de energie electrică	Persoană fizică sau juridică având ca specific activitatea de producere a energiei electrice, inclusiv în cogenerare
Producție netă	Energia electrică ce este livrată în SEN de o centrală de producție
Reglaj secundar	Reglaj automat centralizat al frecvenței (puterii de schimb cu corecția de frecvență) pentru aducerea frecvenței/puterii de schimb la valorile de consemn în cel mult 15 minute
Schimb bloc	Schimb de energie electrică între două PRE-uri, rezultat din agregarea pe vânzare, respectiv pe cumpărare a tuturor tranzacțiilor dintre participanții din cele două PRE-uri
Serviciul de sistem	Serviciul asigurat de operatorul de sistem pentru menținerea nivelului de siguranță în funcționare a sistemului electroenergetic, precum și a calității energiei electrice, conform reglementărilor în vigoare
Săptămână calendaristică	O perioadă de șapte zile calendaristice consecutive, prima zi fiind luni
Serviciu tehnologic de sistem	Servicii asigurate de către producători sau clienți finali dispecerizabili, la cererea CN Transelectrica SA, pentru menținerea nivelului de siguranță în funcționare a SEN, precum și a calității energiei electrice transportate la parametrii prevăzuți de normele în vigoare
Sistemul pieței de echilibrare	Sistem informațional stabilit și menținut de OPE în scopul administrării PE
Sistemul de programare	Sistem informatic stabilit și menținut de OPE în scopul programării unităților dispecerizabile pentru menținerea nivelului de siguranță în funcționare a SEN

Sistemul de tranzacționare	Sistem informatic stabilit și menținut de OPEE în scopul administrării PZU și/sau PI de energie electrică
Tranzit declarat	O situație în care apare un “export declarat” de energie electrică și în care, pe traseul desemnat al tranzacției, se află o țară în care nu va avea loc nici livrarea, nici introducerea concomitentă a energiei electrice
Unitate dispecerizabilă	Un grup dispecerizabil sau mai multe, respectiv un consumator dispecerizabili sau mai mulți, conectați în același nod al SEN care este semnificativ pentru conducerea acestuia, a căror putere de ansamblu este modificată la cererea OPE; condițiile constituirii unei unități dispecerizabile sunt stabilite conform prezentei reglementări și procedurilor OPE aplicabile
Zi de livrare	Ziua calendaristică în care are loc livrarea efectivă și consumul de energie electrică
Zi de tranzacționare	Orice zi calendaristică
Zonă națională de tranzacționare	Acea parte a SEN la care sunt conectați consumatorii de energie electrică și producătorii de energie electrică din România
Zonă de tranzacționare de frontieră	Zonă de tranzacționare diferită de zona națională de tranzacționare, aparținând sistemului energetic al unui alt stat

CAP.1. SCOP ȘI DOMENIU DE APLICARE

- Art. 1 Obiectivul Regulamentului este crearea cadrului pentru programarea, înaintea zilei/perioadei intra-zilnice de livrare, a funcționării SEN de către OPE, pe criterii de precedență economică și siguranță, pe baza informațiilor transmise de participanți privind programul și disponibilitatea de producție/consum a unităților dispecerizabile, disponibilitatea serviciilor tehnologice de sistem, programul de schimburi interne și externe și prognoza agregată de producție/consum pentru ziua următoare.
- Art. 2 Regulamentul completează prevederile reglementărilor ce formează codul comercial al pieței angro de energie electrică.
- Art. 3 CN Transelectrica SA stabilește, prin proceduri publice avizate de ANRE, modalitatea concretă de aplicare a prezentului Regulament.

CAP.2. DECLARAȚII DE DISPONIBILITATE

2.1. Transmiterea declarațiilor de disponibilitate

- Art. 4 Participanții la Piața de Echilibrare care au în exploatare unități dispecerizabile trebuie să transmită la OPE declarații de disponibilitate pentru acestea. Transmiterea declarațiilor de disponibilitate face obiectul procedurilor referite la Art. 3
- Art. 5 Declarația de disponibilitate pentru o UD în ziua D trebuie să fie transmisă la OPE cel mai devreme cu 30 de zile înainte de ziua D, cel mai târziu cu 3 zile înainte de ziua D și poate fi actualizată în orice moment anterior intervalului de dispecerizare afectat.
- Art. 6 Componenta UD se stabilește de către CN Transelectrica SA la propunerea producătorilor, în baza unei proceduri realizate conform Art. 3, care precizează criteriile avute în vedere pentru agregarea mai multor grupuri într-o UD.
- Art. 7 Nu pot fi agregate într-o singură UD grupuri generatoare care introduc oferte fixe de pornire distincte.
- Art. 8 Nu pot fi agregate într-o singură UD grupuri generatoare cuprinse în PRE diferite.
- Art. 9 În cazul în care dintr-o UD fac parte grupuri generatoare aflate în exploatarea mai multor producători, se încheie o convenție între aceștia, aprobată de CN Transelectrica SA, prin care se stabilește operatorul responsabil pentru transmiterea DD, procedurile care se aplică cu privire la determinarea informațiilor aferente DD și modul de rezolvare a neînțelegerilor, astfel încât siguranța transmiterii unor informații corecte să nu fie afectată.

2.2. Formatul și conținutul declarațiilor de disponibilitate

Art. 10 Declarația de disponibilitate conține cel puțin următoarele informații:

- a) puterea disponibilă orară a fiecărei unități de producție dispecerizabile, separat pentru fiecare interval de dispecerizare din fiecare zi de livrare;
- b) consumul minim și maxim orar al fiecărei unități de consum dispecerizabile, separat pentru fiecare interval de dispecerizare din fiecare zi de livrare;
- c) energia de creștere și energia de scădere disponibile pentru fiecare zi de livrare;
- d) motivații și detalii (inclusiv numărul cererii aprobate de dispecer) privind reducerile orare de disponibilitate ale fiecărui grup dispecerizabil/consumator dispecerizabil, incluzând: orice oprire accidentală anterioară sau oprire planificată pentru mentenanță, redarea în exploatare înainte de termenul aprobat etc.. Aceste motivații și detalii trebuie să fie conforme cu cele consemnate în cererea aprobată de către Centrul de Dispecer cu autoritate de decizie.

2.3. Verificarea și acceptarea declarațiilor de disponibilitate

Art. 11 Verificarea formei și conținutului DD se face automat de către sistemul de programare în maxim 1 minut de la primirea acesteia, iar confirmarea este transmisă de OPE transmițătorului într-un format standard, pe aceeași cale pe care a fost recepționată.

Art. 12 Dacă DD pentru o UD într-un interval de dispecerizare, indică o capacitate mai mică decât puterea maximă a unității de producție dispecerizabile, respectiv decât diferența dintre consumul maxim și cel minim al consumatorului dispecerizabil, prevăzute ca date de configurație în sistemul PE, atunci OPE verifică existența și consistența justificărilor solicitate la Art 10 d). Dacă aceste justificări nu sunt considerate suficiente, OPE refuză DD, iar emitentul este informat prin intermediul Sistemului PE. Procesul se reia până la validarea DD de către OPE.

Art. 13 Dacă până la ora 16:30 în D-1, DD pentru ziua D a unei UD nu este validată de OPE, atunci sistemul PE creează automat pentru ziua D o DD pe baza ultimei DD transmise pentru această UD, luând în considerare toate opririle planificate pentru mentenanță. Același lucru se întâmplă dacă nu există nicio DD în Sistemul PE pentru UD respectivă, pentru ziua D, până la ora 16:30 a zilei D-1.

Art. 14 DD sunt accesibile pentru vizualizare, prin intermediul sistemului PE, PPE-ului respectiv și PRE-ului din care face parte.

Art. 15 DD corectate conform prevederilor Art. 13 sunt transmise de OPE către PPE-ul respectiv, imediat ce OPE a luat decizia de corectare.

Art. 16 CN Transelectrica SA, împreună cu PPE de care aparține fiecare UD, propun metodologia de evaluare a energiilor de creștere și scădere disponibile pentru ziua de livrare, conform restricțiilor tehnice aplicabile pentru fiecare UD. Metodologia va fi trimisă spre avizare la ANRE.

CAP.3. NOTIFICĂRILE FIZICE

3.1. Transmiterea și anularea notificărilor fizice

Art. 17

(1) Fiecare PRE, precum și OPEE transmit la OPE notificări fizice ale producțiilor, consumurilor și schimburilor bloc pentru fiecare interval de dispecerizare al zilei de livrare (D) până la ora 16:30 în ziua D-1; acestea pot fi modificate de către transmițător, pentru ziua D, astfel:

- a) cel târziu cu 1 oră înaintea intervalului de dispecerizare, pentru SB ale PRE;
- b) în orice moment anterior orei de livrare, pentru NF privind producția UD.

(2) Transmiterea NF se poate efectua cel mai devreme cu 30 de zile înaintea zilei de livrare.

(3) Modul de transmitere a NF este procedurat de către CN Transelectrica SA conform Art. 3.

Art. 18 NF se transmit în format electronic, prin canalele de comunicație stabilite de OPE.

Art. 19 O NF este considerată transmisă în momentul intrării în sistemul de programare. Imediat ce o nouă NF intră în sistemul de programare, PRE care a transmis-o va primi electronic confirmarea de primire.

Art. 20 Sistemul de programare verifică îndeplinirea condițiilor de respectare a formatului NF, prevăzute în procedura aplicabilă.

Art. 21 Dacă sistemul de programare nu acceptă o NF, PRE care a transmis-o primește un mesaj de eroare, iar NF respectivă este considerată anulată.

3.2. Conținutul și formatul notificărilor fizice

Art. 22 Notificările fizice conțin conțin cel puțin următoarele informații:

(1). Codul de identificare al PRE care a transmis respectiva NF;

(2). Ziua de livrare și date separate pentru fiecare interval de dispecerizare din respectiva zi de livrare, și anume:

- a) producția planificată, pentru fiecare unitate de producție dispecerizabilă;
- b) producția planificată, separat pentru fiecare unitate de producție nedispecerizabilă cu o putere instalată semnificativă (convenite cu OPE);
- c) producția planificată agregată pentru toate unitățile de producție nedispecerizabile (altele decât cele de la punctul b));
- d) programul de consum planificat pentru fiecare UD aferentă consumatorilor dispecerizabili de tipul centralelor cu acumulare, ale fiecărui producător care exploatează astfel de centrale;

- e) prognoza agregată de consum pentru toți consumatorii de energie electrică nedispecerizabili;
 - f) consumul planificat pentru fiecare UD aferentă consumatorilor dispecerizabili, alții decât cei de la d);
 - g) schimburile bloc cu alte PRE-uri în zona națională de tranzacționare, separat pentru fiecare PRE cu care s-au stabilit SB;
 - h) exporturile și importurile stabilite cu alte țări, separat pentru fiecare zonă de tranzacționare de frontieră.
- Art. 23 Suplimentar față de informațiile de la Art. 22, NF ale OPEE conțin SB cu fiecare PRE în zona națională de tranzacționare, corespunzătoare tranzacțiilor de vânzare/cumpărare pe PZU și separat pe PI;

3.3. Validarea notificărilor fizice

- Art. 24 Sistemul de programare verifică automat toate NF din punct de vedere al corectitudinii conținutului în termen de 2 minute de la închiderea porții pe piața de echilibrare. Eroarea este transmisă automat emitentului.
- Art. 25 Modul de validare a NF în conformitate cu prevederile Art. 28 este procedurat de către CN Transelectrica SA conform Art. 3.
- Art. 26 Dacă o PRE nu a reușit să-și transmită NF înainte de ora 16:30, sistemul de programare generează automat o NF implicită, pe baza ultimei NF a respectivei PRE realizată pentru aceeași zi a săptămânii; un mesaj în acest sens este transmis automat PRE respective și PRE partenere ale acesteia, iar NF implicită este disponibilă acestora pentru vizualizare în sistemul de programare.
- Art. 27 NF ale unei PRE sunt disponibile pentru vizualizarea de către PRE respectivă prin intermediul sistemului de programare.
- Art. 28 Sistemul de programare analizează completitudinea, corectitudinea, coerența și fezabilitatea fiecărei NF și a ansamblului acestora, verificând dacă:
- a) există egalitatea SB reciproce între PRE pe fiecare interval de dispecerizare;
 - b) producția programată pe fiecare UD se încadrează în DD a UD pentru aceeași zi de livrare și același interval de dispecerizare;
 - c) schimburile de energie cu alte sisteme (exportul și importul) se încadrează în capacitatea de schimb agregată alocată PRE respective pe fiecare graniță și direcție;
 - d) sunt respectate obligațiile de asigurare a rezervelor și/sau a altor servicii de sistem asumate prin contracte;
 - e) sunt respectate limitele definite de caracteristicile tehnice ale unităților de producție dispecerizabile și/sau consumatorilor dispecerizabili.

Art. 29 O NF este considerată ca fiind în dezechilibru dacă suma producției, importurilor și SB primite nu este egală cu suma consumului, exporturilor și SB livrate, separat pentru fiecare zonă de tranzacționare și interval de dispecerizare.

Art. 30 PRE trebuie să adapteze producția și/sau să realizeze contractarea astfel încât NF, la închiderea porții PE, să fie în echilibru. Realizarea sistematică de NF în dezechilibru, precum și transmiterea cu bună știință de informații false în cadrul NF de către o PRE, care să indice în mod fals existența echilibrului, se consideră tentativă de abuz pe piața de echilibrare și va fi comunicată de către CN Transelectrica SA la ANRE.

Art. 31 Sistemul de programare oferă fiecărei PRE posibilitatea urmării on-line a dezechilibrului propriu.

Art. 32 În cazul unor nepotriviri între SB reciproce ale PRE, PRE în cauză sunt atenționate automat, iar dacă în intervalul destinat corecțiilor, definit în procedurile realizate conform Art. 3, PRE nu reușesc să corecteze NF, OPE ia următoarele măsuri:

- a) dacă direcția prevăzută în NF de către fiecare din cele două PRE a SB dintre ele este aceeași, cantitatea corespunzătoare SB între cele două PRE este considerată egală cu cea mai mică dintre cele două valori;
- b) dacă NF ale celor două PRE prevăd SB dintre ele în direcții diferite sau numai una dintre PRE a prevăzut în NF un SB cu cealaltă, cantitatea corespunzătoare SB între cele două PRE este considerată zero.

Art. 33 CN Transelectrica SA nu este responsabilă pentru consecințele economice ale corecțiilor NF realizate conform prevederilor Art. 32.

Art. 34 Orice NF acceptată în sistemul de programare, inclusiv cea modificată de OPE conform regulilor anterioare, devine notificare fizică aprobată.

Art. 35 Notificările fizice aprobate reprezintă obligații ferme pentru PRE respective, ele putând fi modificate doar în cazurile specificate la secțiunea 3.4.

3.4. Modificarea, după ora 16.30 a zilei D-1, a notificărilor fizice aprobate

Art. 36 Modificarea notificărilor fizice aprobate este permisă numai în următoarele cazuri:

- a) în urma tranzacțiilor pe PI;
- b) în cazul tranzacțiilor de import, export sau a tranzitelor realizate intrazilnic;
- c) în cazul emiterii de către OPE a unui ordin pe PE (dispoziție de dispecer);
- d) în cazul reducerilor de putere accidentale ale UD, parțiale sau totale, anunțate la CN Transelectrica SA;
- e) în cazul redării în exploatare, înainte de termenul declarat în DD, a unor UD;

Art. 37 Notificările fizice care au fost modificate conform prevederilor prezentei secțiuni înlocuiesc notificările fizice aprobate anterioare, se aplică pentru ziua de livrare în intervalele orare corespunzătoare și constituie obligații ferme pentru respectiva PRE.

CAP.4. OBLIGAȚIILE PRODUCĂTORILOR ȘI CONSUMATORILOR CARE EXPLOATEAZĂ UNITĂȚI DISPECERIZABILE

Art. 38 La stabilirea programului de funcționare a UD, operatorul/operatorii care le exploatează sunt obligați să asigure rezervele și alte servicii de sistem conform contractelor încheiate.

Art. 39 Pentru unitățile de producție dispecerizabile capabile să funcționeze în reglaj secundar, programarea se face astfel încât să se asigure rezerva de reglaj secundar contractată de respectivul producător.

Art. 40 Programul de funcționare al UD este comunicat OPE de către operatorii care le exploatează, prin intermediul NF ale PRE de care aparțin.

CAP.5. PROGRAMAREA REALIZATĂ DE OPERATORUL PIEȚEI DE ECHILIBRARE

Art. 41 Eventualele restricții de rețea în funcționarea SEN rezultate din autoprogramarea producătorilor se soluționează de către OPE prin mecanismele de management al congestiilor, conform prevederilor codului comercial al pieței angro de energie electrică.

Art. 42 După ora 16.30 a zilei D-1 și înainte de momentul livrării/consumului, OPE desfășoară următoarele activități:

- a) determină disponibilul orar al UD pe fiecare interval orar al zilei D și verifică asigurarea rezervelor conform contractelor;
- b) prognozează consumul SEN pe fiecare interval orar al zilei D;
- c) determină dezechilibrul producție - consum (dezechilibrul SEN) și posibilele perioade și zone în care ar putea apărea dezechilibre importante și/sau congestii;
- d) determină necesitatea emiterii de ordine de pornire sau de oprire pe fiecare interval de dispecerizare;
- e) realizează ordinea de merit pentru emiterea ordinelor de pornire/oprire pentru fiecare interval de dispecerizare;
- f) realizează ordinea de merit pentru emiterea ordinelor de creștere/scădere pe fiecare interval de dispecerizare și tipuri de reglaj;
- g) determină și publică cu frecvență orară, pentru fiecare interval de dispecerizare, valorile care ar rezulta ca prețuri de deficit/excedent conform regulilor de funcționare a PE, luând în considerare și repartizarea orară a costurilor aferente ofertelor fixe;

h) în funcție de durata necesară aducerii în paralel/opririi a UD care au intrat în ordinea de merit pentru pornire/oprire, emite ordinele de pornire/oprire pentru primele intervale de dispecerizare.

Art. 43 Modul de determinare a necesității pornirii/opririi unei UD, a blocului de timp pe care aceasta trebuie să funcționeze în caz de pornire, precum și modul de stabilire a ordinii de merit pentru pornire/oprire sunt detaliate în procedurile publice privind selectarea pe tipuri de reglaj a energiei de echilibrare, respectiv selectarea pentru oprire a unităților dispecerizabile, realizate conform Art. 3.

Art. 44 După fiecare închidere a porții pieței de echilibrare, în situația în care intervin modificări de DD sau NF, procesul de programare desfășurat de OPE este reluat și realizat în maxim 10 minute.

Art. 45

- (1). Orice dispoziție de dispecer este înregistrată automat de sistemul pieței de echilibrare cu marca de timp a momentului luării deciziei. Aceste înregistrări sunt protejate la ștergere;
- (2). Dispozițiile de dispecer se bazează pe respectarea ordinii de merit;
- (3). Excepțiile de la respectarea ordinii de merit sunt înregistrate automat de către sistemul pieței de echilibrare drept congestii.

CAP.6. ALTE PREVEDERI

6.1. Proceduri pentru programarea în situații de urgență

Art. 46 CN Transelectrica SA elaborează procedurile pentru programarea în situații de urgență conform Art. 3.

Art. 47 Procedurile pentru programarea în situații de urgență prevăd utilizarea unor mijloace alternative de comunicație, precum și extinderea sau decalarea oricăror termene limită care trebuie să fie respectate de părțile care transmit DD sau NF către OPE, inclusiv decalarea primului termen de transmitere obligatorie a NF (16.30 a zilei D-1).

Art. 48 Atât CN Transelectrica SA, cât și fiecare parte care trebuie să transmită DD și/sau NF nominalizează una sau mai multe persoane de contact în cazul apariției unei situații de urgență, precum și numerele corespunzătoare de telefon și fax. Atât CN Transelectrica SA, cât și respectivele părți se informează reciproc în cazul schimbării acestor informații.